

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

HISTORICAL SOCIETY

No. 30

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Liepos-July 25, 1941

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXXII

MUSŲ SUSIVIENIJIMAS Jo reikalai, padėtis ir darbas

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia ir turtingiausia lietuvių organizacija ant žemės paviršiaus, ir kiekvienas lietuvis turėdamas teisę ir proga šios organizacijos nariu būti, gali ir turi tuo didžiuliu, o tie Amerikoje lietuviai, kurie dar nėra SLA nariais, prie pirmos progos turi prisirašyti. Tuo turi būtina susirūpinti mūsų Susivienijimo suvirš 350 kuopų organizatoriai.

Organizatoriai, kuopų viršininkai, veikėjai ir bendrai visi nariai turi tėti Tėvynę kas savaitę žinias apie SLA Trečio Vajaus pažangą, įvertinti organizatorių darbą ir pagalbėti tiems, kuriems nelabai sekasi naujų narių gauti.

SLA Pildomoji Taryba, supratusi, kad del pirmiau Tėvynę nuolatatos skleidžiamų organizacijai kenksmingų gandy, organizatoriams susidarė nepriekankios aplinkybės ir todėl prašalini iš SLA oficialio organo tą negerą, prailgino šio vajaus laiką iki lapkr. 1, 1941. Taigi laiko, palankaus ir gero laiko, turime dar apie 3 mėnesius, ir iki pabaigai vajaus galėsime sumušti Pirmojo ir Antrojo Vajų rekordus.

Ar yra dar progų gauti naujų narių? Pažiūrėkime! Amerikoje yra skaičiuojama apie pusę milijono Lietuvos gimusių lietuvių, kurių didelė dauguma dar tebėr tokio amžiaus, kad gali tapti nariais. Beabejo antrą pusę milijono turime Amerikoje gimusio jaunimo, kuris galėtų tapti SLA nariais. Mes, Amerikos lietuviai, kaip ir visų kitų civilizuočių tautų nariai, skiriamės į tam tikras ideologines, politines ir religines grupes. Todėl gyvenimas privedė mus prie to, kad patenkinimui savo palinkimų, mes turime net tris, vienas kitam panašius, susivienijimus:

1. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, su apie 16,000 narių. Šis mūsų Susivienijimas yra bepartisvis ir j narių tikėjimiskas pažinimas nesikiša. Nariais gali būti įvairių pažiūrų geri lietuviai. Tai yra kaip ir mūsų Lietuviška Respublika Amerikoje, kurios piliečiai yra ir gali būti asmenys visokių įsitikinimų. Tojų mūsų respublikoj yra ir turi but toleruojamas pažiūros visų gerų lietuvių su teise laisvės žodžio ir kritikos.

2. Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas, turis apie 12,000 narių. Šio Susivienijimo nariais gali būti tikti praktikuojanti katalikai, ir turi prisilaikyti Romos katalikų dvasiškiuos isakymų.

3. Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, su apie 8,000 narių. Šis Susivienijimas buvo suorganizuotas komunistams suskaldžius SLA seimą 1930 m., Chicagoje. Ir šiame Susivienijime beabejo yra didelė dauguma gerų lietuvių, nors jo vadovybė yra lietuvių komunistų ir jų simpatizatorių įtekmeje.

Taigi iš apie milijono lietuvių Amerikoje, visi mūsų 3 Susivienijimai turi tik apie 36,000 narių. O jei atimsime faktą, kad daug ALRKS ir LDS narių yra taipgi nariais mūsų SLA, tai rasime, kad prie susivienijimų priklausančių lietuvių, iš milijono, yra tik apie 32,000. Taigi dirva mūsų Susivienijimams yra plati, ir organizatoriams reikia tik dirbti, o ne varžytis arba kitas fraternales organizacijas niekinti ar mėginti joms kenkti.

Po pergyventos mūsų SLA pirmojo taip vadinamo "šilimo", su laiku aštrūs tų dviejų (SLA ir ALRKS) organų cijų vadų ir veikėjų kivrčiai laipsniškai pranyko ir dabar alime pasidžiaugti, kad abu šie Susivienijimai veikia broliškos ir draugiškos lenktynėse, dažnai net rasdami progą ir galimybes tautiškos ir kultūriniosios darbuose bendradarbiauti.

Gaila, kad, kol kas, to dar negalima pasakyti apie LDS (komunistų) organizaciją. Nors pergyvenus pirmąsias įtempimo dienas po antro mūsų SLA "škilimo", mūsų Susivienijimo nariai, veikėjai ir vadovybė visada velino ir velina konogeriųjų pasisekimų broliškai organizacijai, kurios narių didelė dauguma yra beabejo geri lietuviai. Šio Susivienijimo vadovybė, labiausiai jų organai Laisvė ir Vilnis, nuolat randa reikalingu "kandžioti" mūsų Susivienijimą, skleisti neteisings ir kenksmingus gandy, paskalas, įtarimus jo vadovybei ir abelai pikt, žemos rūšies tikslai buvo ir yra mėtomi iš komunistų pusės mūsų Susivienijimui atkreipti. Mūsų SLA vadovybė, organas Tėvynė ir veikėjai niekad "nesikišo" j komunistų kontroliuojamą organizaciją, nekenkė jai ir beabejo ateity prisilaikys tokios fraternalės taktikos.

Apart nuolatinių komunistų mūsų Susivienijimo puolimo, mes susilaukiame atakų ir neteisings įtarimų dar ir iš kitų dviejų logerių: vieni yra nusivile mūsų organizacijos nariai — "politikieriai", o kiti net nenariai ir jokio reikalo su SLA neturinti, bet abelai žinomi kaipo lietuviški "peštukai". Jie laiks nuo laiko pasirodymui, matomai, kad jie tebėra gyvi, pribėgdami "gnybtelėja" ar Susivienijimui arba jo vadovybei.

Visus tuos klausimus ir SLA padėtį ir darbą mėginsiu išaiškinti sekančiuose straipsniuose, o tuo tarpu leiskit man, S. L. A. nariai, užtikrinti jus, kad:

Mūsų Susivienijime yra viskas tvarkoj.

Betvarkė tik kerštinčių galvose.

F. J. BAGOCIUS,
SLA prezidentas.

Pasaulio Įvykių Apžvalga

IŠ "LAISVOSIOS" LIETUVOS

Jau Senai pasirinko

Nesenai pradėta New Yorke leisti, pasivadinusiam rusų social-demokratų organu "Novii Mir" 5—6 iš liepos mėn. 5 d. tilpo G. M. Baladiso straipsnis "Anapus barikadų", kuriame rašoma apie padėtį Pabaltės valstybėse, tame tarpe ir Lietuvoje. Tarp kitų tvirtinimų, tame straipsny rašoma esą Pabaltės valstybės privalėjusios rinktis tarp vokiečių ir sovietų, ir pasirinkusios sovietus. Bolševikai esą turėję visuomenės pritarimą: darbininkai, ukinkinkai, jaunimas ir dargi inteligentija simpatizavę bolševikams, ir tt. ir tt.

Ryšy su tuo pastebėtina, kad lietuvių tauta savo pasirinkimą padarė dar 1918 m. Nuo to laiko Lietuvos žmonių pasirinkimas nepasikeitė. Visoka globa: rusiška, vokiška, lenkiška ar kitokia, nėra lietuviams priimtina. Lietuvis stovi už visiška savo tautos laisvę ir nepriklausomybę.

Kas liečia Lietuvos visuomenės ir jos karių tariamas "simpatijas" bolševikams, tas tvirtinimas nublanksta akivaizdoje Lietuvos sukilėlių aukų. Tas faktas stipresnis už argumentą. P. Ambrozevičiaus žodžiais, tos aukos krito, kad nereikėtų vergauti svetimiems. Idealas, del kurio tos aukos aukojosi, yra Lietuvos laisvė. — L. Sp. Žinios.

Tremtinių Likimas

Bizausko, Čarnecko ir dr. Trimako šeimos ištremtos Sovietų gilumon. Ši žinia patirta iš patikimų šaltinių iš Stockholm. Ją paskelbęs Kauno radio liepos mėn. 1 d. Ar suminėti tremtiniai išvešti apie Minską ar toliau — nėra žinoma. Esama vilties, kad visos iš Lietuvos ištremtosios šeimos turėsiančios progos sugrįžti tėvynėn. — L. Sp. Žinios.

Hitleris Lietuvoje

Iš Berlyno pranešama, kad vyriausias vokiečių kariuomenės viršininkas, Adolfas Hitleris, aplankė visą frontą. Jis taipgi aplankė ir svarbesnius Lietuvos miestelius ir buvo sustojęs Kaune ir Vilniuje. Buvo pasirūšęs aplankyti ir Minską, bet vokiečių karo vadovybė nesutiko jam artėti prie fronto. Kaslink to, kad Hitleris lanksi fronte — jo reikalas. Bet kaslink jo atsilankymo Lietuvoje, tai nė Lietuvai, nė lietuviams jis tuo jokios garbės nesuteikė.

Pusė derliaus

Sulig Berlyno pranešimų, išrodo, kad iš Lietuvos besitraukdami bolševikai nesupėjo sunaikinti didžiūmos pasėlių laukuose. Smarkiai nuterioti tik tos vietos, kuriose įvyko pasėlių: Suvalkijoje ir Šiaurinėje Lietuvoje. Bet kadangi ne visi ukinkinkai buvo apšęję laukus, tai derlius šiais metais numatomas tik pusė normališko.

Kviečia Talkininkauti

Lietuvos žemės rumai pakvietė ukinkinkus vieni kitiems talkininkauti, kad bendromis jėgomis nudirbtų ukio darbus ir tuo būdu būtų išvengta darbo jėgos ir įrankių trūkumo.

Rado Kalinį

Minsko kalėjime rasta nemaža lietuvių kalinių. Padedant vokiečiams, jie jau vyksta į Lietuvon.

Pasirodė šiltinė

Kai kur Lietuvoje jau pasirodė šiltinė. Tai viena bausiųjų plėgų, kuri ištiko mūsų tėvų žemę.

Nužudė 15 Kunigų

Bėgdami iš Lietuvos, bolševikai, sulig paaškęsusių žinių, nužudė 15 lietuvių kunigų. Jų tarpe yra ir vyskupas Staugaitis, kanauninkas Macijauskas ir kiti.

Vokiečiai Kaune

Iš Stockholm pranešama, kad nors Lietuvos civilė valdžia yra lietuvių rankose, bet Kaunas ir Vilnius yra pilni vokiečių kariuomenės. Ligoninės pripildytos sužeistaisiais. Per dienas ir naktis per Lietuvą traukia vokiečių sunkvežimiai, gabendami į frontą maistą, amuniciją ir kitokius reikmenis. Vakare turi but uždegti visi langai, kad apsaugojus nuo šnipų.

Pasitraukė Generolas

Spėjama, kad buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. A. Vitkauskas pasitraukė į Sovietų Rusiją. Ar jis išvyko savo noru, ar buvo priverstas išvykti — nežinoma.

Organizuojama Kariuomenė

Lietuvių kariuomenėje buriai, dalyvavę sukilime prieš bolševikus, pertvarkomi į senuosius pulkus, j kuriuos stotja daug liuosnorių. Kareivių uniforma bus tokia, kaip buvo nepriklausomybės laikais. Kiekvienas karys turės prišiekti ginti Lietuvos nepriklausomybę.

Norėjo Išvešti Fabriką

Iš Karaliaučiaus pranešama, kad dar pirmo karo bolševikai buvo labai aleidę kartonažo fabriką. Sulig darbininkų tvirtinimo, tas fabrikas aleistas todėl, kad okupantai turėtų progos prie jo prikišti ir vėliau išvešti į Rusiją. Ir jei komunistai but turėję laiko, beabejo jį but išvežę, nes tokiame išvežimui pritarė ir bolševikų spauda Kaune.

Kaunas sumušė Maskvą

Dar prieš karą, Kaune įvyko Kauno ir Maskvos krepšiasvaidininkų rungtynės. Kauniečiai maskviečius nugalėjo 40 punktų prieš 25.

Pataria sėt linus

Žemės ukio ministerija pakvietė ukinkinkus neapsėtus plotus bent dabar apšėti linais ir pašariniams augalais. Ukinkinkai, be to, raginami sodinti juodaugiau tabako.

Paleckis kalėjime

Iš pastarųjų pranešimų iš Lietuvos paaiški, kad buvęs sovietinės Lietuvos "prezidentas" Justas Paleckis nesupėjo pabėgti į Maskvą. Jis surastas Kauno kalėjime. Ką dabar su juo darys lietuviai — netrukus paaiškės.

Sustabdė vežamosius

Pranešama, kad ties Minsku vokiečių kariuomenė suradusi veštą lietuvių ašaloną. Tai buvo bolševikų valdžios areštuoti Lietuvos gyventojai, kuriuos gabeno į Sibirą.

Pašalino Rusų Kalbą

Lietuvos vyriausybė iš mokyklų pašalino rusų kalbą ir visose mokyklose įvedė prieš bolševikų okupaciją dėstytas kalbas. Aukštiosios mokyklos paskelbė visų studentų ir profesorių perregistravimą.

Žinios-Žinėlės

Maskva. — Naciai į Rusiją veržiasi trimi frontais: ties Leningradu, Maskva ir Kijevo. Visus šiuos frontus rusai gina išpaskutinųjų. Naciai visur sulaukyti.

Berlynas. — Praeitą savaitę visame rusų-nacių fronte susiburė apie 9,000,000 kareivių abiųjų pusių. Vokiečių kariuomenės veikimas visu frontu eina sulig numatyto plano.

Londonas. — Liepos 22 dieną sukanka lygiai mėnesis, kai prasidėjo rusų-nacių karas. Nors naciai tikėjosi žaibo greitumu pereiti Rusiją, kaip perėjo kitas mažesnes valstybes, bet jems tas nepavyko. Rusai nacių gana pasekmingai sulauko.

Maskva. — Naciai pasigyrvė, kad jau užėmė Smolenską, bet rusų karo vyriausybė tvirtina, kad ten tik eina dideli mušiai, o Smolenską vis dar rusų rankose. Kiek laiko atgal naciai skelbė paėmę Kijevo, bet tai taipgi netiesa.

Tokio. — Princas Konoye jau sudarė naują ministerių kabinetą, j kurį neįeina hileriskai nusitėkęs Matsuoka, kurio pastangomis neseniai padaryta nekariavimo sutartis su Rusija. Naujame kabinate svarbią rolę vaidina laivyno admiralai. Užsienio ministeriu paskirtas ad. T. Tojoda. Manoma, kad tie admiralai dės pastangas įvelti Japoniją į karą su Amerika.

Vichy, Francija. — Diplomatiniai sluoksniai patyrė, kad japonų karo vadovybė rengiasi eiti su naciais. Nesenai pasirašyta karo sutartis su rusais bus panaikinta.

Itsambul, Turkija. — Sugrįžę iš Rumunijos keleiviai tvirtina, kad Floesti ir kitos Rumunijos žiblo versmės visiškai sunaikintos. Jas sunaikino rusų lakunai. Tuo žibalu naudojosi Hitlerio karo mašina.

Cairo, Egiptas. — Sirijai jau visiškai aleido francuzų kariuomenė. Dabar ta valstybė pasilieka "laisvųjų" francuzų ir anglų rankose.

Londonas. — Anglai išrado ir jau urmu gamina naujoviškas tankas, pavadintas Churchill. Tai bus viena žymiausių pabausių karo lauke.

Londonas. — Anglai vis be sustojimo bombarduoja Vokietijos ir okupuotų valstybių centrus. Kitokio karingumo anglai šiuo tarpu neparodo.

Washington, D. C. — Suv. Valstijų karo viršininkas, gen. Marshall, pranešė kongresui, kad Amerikai gresia didelis karo pavojus ir del to reikalinga neriboto didumo kariuomenė.

New York, N. Y. — Liepos 16—17 dd. suėjo lygiai 8 metai, kai žuvo mūsų didvyriai lakunai Darius-Girėnas. Tą suaktį Amerikos lietuviai vienokiu ar kitokiu budu atžymėjo. Brooklyne tuo tikslu surengta gana gražus piknikas.

New York. — Nesenai čia suimta 38 asmenys, įtarti šnipinėjime Vokietijos naudai. Septyni tų suimtųjų jau pripažino kaltais. Kiti dar neprispazino ir jems teisėjas paskyrė po \$25,000 užstato ir bus laikomi iki teismo, spalio 23 d.

Washington, D. C. — Fynansų sekretorius Morgenthau pareiškė, kad turėtų buti gaminama mažiau automobilių privačiam naudojimui, o daugiau kreipiama domė j gaminimą apsigynimo reikmenų.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas dar sykį pakartojė, kad Suv. Valstijos palaiškys vandenis atvirais iki Islandijos, o taipgi ir kitus apsigynimo punktus Atlanto vandenine.

Washington, D. C. — Liepos 21 d. prez. Rooseveltas pasakė kalbą per radio, tikslu supažindinti visuomenę, kad yra reikalo prailginti karinę tarnybą, del ko dabar kongresne eina gana gyvos diskusijos.

SLA Trečias Vajus Organizatorių pasižymėjimai

Praeitą savaitę mūsų broliai ir seserys organizatoriai apdraudos užrašė sekamai:

Stakionis M., 41 kp., Lawrence, Mass.	-----	\$2,250
Buikienė K., 23 kp., Shenandoah, Pa.	-----	1,000
Andriusis J., 35 kp., Wilkes Barre, Pa.	-----	1,000
Svivas J., 192 kp., New Kensington, Pa.	-----	1,000
Trečiokas A. S., 245 kp., Newark, N. J.	-----	1,000
Diokas J., 315 kp., Hudson, N. Y.	-----	500

Brolis A. S. Trečiokas jau pasiekė antrą laipsnį, o brolis M. Stakionis netoli trečio laipsnio. Keli organizatoriai pranešė gavę naujų aplikacijų, bet jos dar pas daktarus, ir netrukus jas gausime. Narių praeitą savaitę gavome 9.

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIRASĖ NARIŲ, KIEK UŽRASĖ APDRAUDOS IR KOKI PASIEKĖ LAIPSNIŲ

	Užrašė apdraud.	Pasiekė laipsnį
PASIEKĖ TREČIĄ LAIPSNIŲ		
PIKIELIS O. K., 195 kp., Pittsburgh, Pa.	\$28,650	III
AYMANAS J., 38 kp., Brooklyn, N. Y.	23,900	III

PASIEKĖ ANTRĄ LAIPSNIŲ		
STAKIONIS M., 41 kp., Lawrence, Mass.	16,750	II
KUPRIS M., 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	16,150	II
TREČIOKAS A. S., 245 kp., Newark, N. J.	10,850	II
RACILA P., 57 kp., Worcester, Mass.	10,000	II

PASIEKĖ PIRMĄ LAIPSNIŲ		
Laurutanas A., 63 kp., Chicago, Ill.	9,250	I
Ramanauskas A., 211 kp., Mahanoy City, Pa.	8,000	I
Banišauskas A. J., 13 kp., Minersville, Pa.	6,750	I
Matulaitis A., 87 kp., Omaha, Nebr.	6,550	I
Mačiulis J., 262 kp., Waukegan, Ill.	6,250	I
Tamavičienė J. M., 49 kp., Boston, Mass.	6,200	I
Zalatoris A., 36 kp., Chicago, Ill.	5,500	I

DAR NEPASIEKĖ LAIPSNIŲ		
Petrulis S., 43 kp., So. Boston, Mass.	4,500	—
Kriaučialis A., 318 kp., Worcester, Mass.	4,500	—
Kaulinas J., 238 kp., Chicago, Ill.	4,350	—
Miliauskas A., 7 kp., Pittston, Pa.	4,000	—
Tareiliūtė H., 11 kp., Waterbury, Conn.	4,000	—
Svivas J., 192 kp., New Kensington, Pa.	3,750	—
Valentinas B., 178 kp., Chicago, Ill.	3,650	—
Genevičienė O., 13 kp., Minersville, Pa.	3,550	—
Praškevičius A. M., 14 kp., Cleveland, Ohio	3,500	—
Klimonas J., 127 kp., Lynn, Mass.	3,500	—
Petkevičius L., 173 kp., Lowell, Mass.	3,500	—
Siaurūtė A., 330 kp., Dorchester, Mass.	3,400	—
Kvederavičius K., 12 kp., Nanticoke, Pa.	3,250	—
Andriusis J., 35 kp., Wilkes Barre, Pa.	3,250	—
Ambrose A., 336 kp., Chicago, Ill.	3,250	—
Kučinskas P., 352 kp., Detroit, Mich.	3,250	—
Namaksy A. J., 359 kp., Dorchester, Mass.	3,250	—
Steponavičius P., 11 kp., Waterbury, Conn.	3,000	—
Kasputis-Vaičiulinas, 212 kp., Kenosha, Wis.	3,000	—
Deveikis K. P., 301 kp., Cicero, Ill.	3,000	—
Ulčickas A., 331 kp., Nashua, N. H.	3,000	—
Strazdas J. J., Omaha, Nebr.	2,750	—
Budvidis V., 352 kp., Detroit, Mich.	2,500	—
Poknis K., 56 kp., Penn, Pa.	2,250	—
Kvaratijus M., 142 kp., New Haven, Conn.	2,250	—
Paulukonis J., 199 kp., Shaft, Pa.	2,250	—
Domash W., 214 kp., St. Louis, Mo.	2,250	—
Wolf P. P., 260 kp., Chicago, Ill.	2,250	—
Dėdinas A., 297 kp., Greenfield, Mass.	2,250	—
Kijauskas J., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.	2,150	—
Maliauskas A., 299 kp., Rumford, Me.	2,150	—
Ernest Emma, 371 kp., Cambridge, Mass.	2,150	—
Miščiukienė M., 14 kp., Cleveland, Ohio	2,000	—
Brazauskas J., 14 kp., Cleveland, Ohio	2,000	—
Radzevičius J., 66 kp., Ansonia, Conn.	2,000	—
Valaitis F., 129 kp., Chicago, Ill.	2,000	—
Neviackas A., 131 kp., Norwood, Mass.	2,000	—
Jurkus F., 133 kp., So. Milwaukee, Wis.	2,000	—
Subonis M., 157 kp., Youngstown, Ohio	2,000	—
Mickevičius K., 325 kp., Terryville, Conn.	2,000	—
Kijauskas J., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.	1,900	—
Zapolis J., 122 kp., Chicago, Ill.	1,850	—
Galinskas A., 7 kp., Pittston, Pa.	1,500	—
Kemzura M., 17 kp., Brockton, Mass.	1,500	—
Subašius J., 23 kp., Shenandoah, Pa.	1,500	—
Zorskaitė O., 30 kp., Scranton, Pa.	1,500	—
Cerauka S., 136 kp., Cleveland, Ohio	1,500	—
Davulis A. P., 194 kp., Cambridge, Mass.	1,500	—
Vasukonis V., 200 kp., Detroit, Mich.	1,500	—
Cepulevičius K., 226 kp., Chicago, Ill.	1,500	—
Urbonas A., 367 kp., Port Chester, N. Y.	1,500	—
Gloveckas J., 274 kp., Spring Valley, Ill.	1,400	—
Suarskienė A., 63 kp., Chicago, Ill.	1,250	—
Katkevičienė K., 134 kp., Chicago, Ill.	1,250	—
Krukonis J., 188 kp., So. Boston, Mass.	1,250	—
Neverauskas V. T., 198 kp., Akron, Ohio	1,250	—
Paulukonis J., 199 kp., Shaft, Pa.	1,250	—
Plečkaitis J., 247 kp., Aliquippa, Pa.	1,250	—
Keblaitienė B., 352 kp., Detroit, Mich.	1,250	—
Urbonas A., 367 kp., Port Chester, N. Y.	1,250	—
Lukoševičius A., 152 kp., Brooklyn, N. Y.	1,200	—
Mickevičius J., 17 kp., Brockton, Mass.	1,150	—
Bučinskas J., 50 kp., Binghamton, N. Y.	1,150	—
Mockus N., 75 kp., Los Angeles, Cal.	1,150	—
Uždavinis O., 99 kp., Herminie, Pa.	1,100	—
Yasiulis T., 311 kp., W. Frankfort, Ill.	1,100	—

Visais vajaus reikalais rašykite SLA sekretoriui, dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
 PUBLISHED EVERY FRIDAY
 By the Lithuanian Alliance of America
 PRANAS BAJORAS
 Editor
 Dr. M. J. VINKAS
 Business Manager
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES
 In the United States — \$1.50
 To Foreign Countries — \$2.00
 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
 Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

KUOMET Susivienijimo organizatoriai ji steigė — steigė ne vienai dienai ir tokiais pagrindais, kurie galėtų atitikti ilgamečiam veikimui visų Amerikos lietuvių. Steigdami, jie minty turėjo šiuos tikslus: **lietuvių, apdraudą, pašalpa, fraternalizmas.** Jie tai permatė dėlto, kad gyvendami fraternališkoje dvaslėje, mes galėsime vienas kitam padėti, vienas kitą suprasti ir išlaikyti lietuvių šioje išeivijoje. Jie tikėjo, kad prie šios organizacijos, su šiais prakliais tikslais, bus galima suvienyti visus Amerikos lietuvius.

PASAULIS mainosi, kaip "rubai margo svieto". Nauji gyvenimo metodai gimsta, kaip grybai po lietaus. Veikvi gyvenimo pavyzdžiai jau toli gražu pasikeitė po to, kai mūsų brolija buvo pradėta organizuoti. Juk žinoma, kad žmonės vis daugiau ir daugiau valgo konservuotą maistą, skraido lėktuvais klausosi pranešimų ir muzikos per radio, važinėja naujoviškais vežimais-automobilais, galvoja į didesni apskurumai, reikalauja sau didesnės apsaugos, ir tt. ir tt. Žinoma, kad šių dienų gyvenimas eina kodidžiausia paskuba.

TA SKUBIOJI gyvenimo eiga ir tie naujieji metodai palietė ir mūsų broliją. Mūsų konstitucija jau taisyta atvejų atvejais. Mes jau gerokas laikas tikrai praktikuojame ligoje pašalpa. Mūsų pomirtinė apdrauda moderniška. Mes jaunuolius apdraudžiame, kaip ir apdraudus kompanijos. Mes vedame milijoninį biznį. Ir pas mus gavimas naujo nario, tai jau lavinto žmogaus biznis, tai jau "pardavimas ko nors už pinigus". Bet kas nenutiko ir kas dar nenutiks, kokių permainingų ateity dar neturėsime — pašalpa, apdrauda, fraternalizmas ir lietuvių pasilikis amžinai.

TIE KETURI dėsniai, tai vyriausias mūsų išsilikymo pagrindas. Juk jei mes nesirūpiname lietuvių — kam prie SLA priklausyti lietuviui? Jei ne ligoje pašalpa — kas suselptų mūsų broli-nari ar seserį-narę, atsitikus ligai? Jei ne pomirtinė apdrauda — kas suselptų numirusio SLA nario šeimą? Jei ne fraternalizmas — kasgi paguostų tą, kuris neturi giminių, neturi draugų ir pažįstamų?

DAUGELIS gali pasakyti, ir jau sako: "Apdraudą ir pašalpa aš galiu gauti bile kur". Taip, tai nėra melas. Bet ar tu, broli ir sesuo, ten gali gauti lietuviškai-broliški užuojautą nelaimėje? Ar ten rūpinamasi lietuvių? Ar ten tave pakviečia į lietuvišką veikimą? Ar ten tave pakviečia į lietuvišką parengimą? Ar ten tu gali rasti brolius ir seseris lietuvius, kurie artimai su tavim galvoja, kurie turi panašius siekimus gyvenime? Ar ten tu gali turėti žodį organizacijos tvarkos nustatyme ir reikalų vedime?

LIETUVYBĖ, apdrauda, pašalpa ir fraternalizmas — vyriausiu mūsų brolijos pagrindas — pasilikis amžinai. Kviečiame prie jų prisiglausti ir tuos, kurie to dar nepadarė. Kviečiame dabar, kai eina S. L. A. Trečias Vajus ir kai nereikia mokėti įstojiimo. Kviečiame podraug visus mūsų organizatorius ir visus narius pakviesti savo pažįstamus prie SLA prisirašyti. Prisirašyti ir prisidėti prie išsilikymo pagrindinių principų, prie išauginimo dar didesnės organizacijos, kur visi yra lygūs broliai ir seserys lietuviškoje pastogėje.

Dabar laikas veikti

AMERIKOS lietuvių, atėjo valanda, kuomet visi turime stoti ant kojų ir eiti į pagelbą savo broliams ir savo tėvynei Lietuvai. Lietuva pergyveno ir pergyvens didelę tragediją. Juk žinome, kad per Lietuvą perėjo didelis karas. O karas, tai didžiausias pragaras, kokį žmogus gali ant žemės sutverti; pragaras, kuris viską maišo su žeme ir dangumi. Jis jau sumaišė viską ir mūsų tėvynę. Be paties karo, mūsų brolius ir seseris dar nežmoniška nuskriaudė buvę okupantai-rusai. Kiek ten padaryta visokios skriaudės ir kokioje nelaimėje dabar ten randasi mūsų giminės, draugai ir pažįstami, vaizdingai nusako kad ir šie trumpi paminėjimai spaudoje:

"Karo išvakarėse eilė kaimų buvo sudeginta ir šimtai šeimynų sušaudyta... Bolševikai sunaikino Mariampolę, Vilkaviškį, Panevėžį, Šiaulius, Radviliškį ir padegė Kazlų Rudą... Žmonos nesuranda vyrų, vaikai — tėvų, giminės — savųjų... Dešimtys tukstančių lietuvių neturi pastogės... Raudonasis Lietuvos Kryžius šaukia į visą pasaulį ir pirmoje vietoje visų lietuvių skubios pagelbos..."

Amerikos lietuvių rengėsi Lietuvai gelbėti dar pirm to, kai ji pakliuvo į baisųjį karo sukuri. Rengėsi gelbėti iš bolševikų okupacijos. Tuo tikslu visoje Amerikoje susitvėrė nemaža komitetų-komitetėlių, fondų-fondėlių. Visų tų organizacijų tikslu buvo išlaisvinti Lietuvą ir pagelbėti jos tremtiniams. Dabar tų organizacijų veikimo tikslai veik tie patys: išlaisvinti Lietuvą iš naujos okupacijos ir pagelbėti karo nukentėjusiems. Pastaruoju laiku veik visi tie komitetai pasisakė savo nusistatymą: "Lietuva turi būti nepriklausoma. Lietuvai nereikia jokios diktatūros". Bet visos tos organizacijos dar nesutarė (o gal ir niekad nesustarės) veikti bendrai. Veikti ypač dabartiniame momente, kuris yra taip svarbus. (O kaip būtų veikta, jei visi Amerikos lietuvių mielia išvieno! Nes tik vienybėje būtų mūsų didžiausia galybė.)

Kadangi tos visos gelbėjimo organizacijos turi ir "politiškas spalvas", tai bepartitvis lietuvius, nors labai norėdamas dalyvauti gelbėjimo veikime, nežino prie kurios tų organizacijų linkti, per kurią daugiau pagelbos Lietuvai ir nukentėjusiems lietuviams suteikti. Mūsų patarimas, broli ir sesuo, yra sekamas: šiandien nelauk žūrėti į politines tų organizacijų pažiūras. Šiandien laikas veikti, veikti, nes vėliau gali būti pėvelu, idant išgelbėjus mūsų mylimuosius Lietuvoje ir pačiū mūsų tėvynę. Todėl pasirinktokia organizaciją, kuri atitinka tavo skoniui, kuri artimesnė tavo nusistatymui ir padėk jos veikimui. Aukok tam fondui, kuris tau geriausiai išrodo. Vieno tik apsižiūrėk, tai tų komitetų ir fondų, kurie dar ir šioje tragedijos valandoje Lietuvai siūlo vienokios ar kitokios diktatūros prieglaudą. Tu broli ir sesuo buk tokio nusistatymo, kokio pastaruoju laiku pasirodė veikšiant procentinė Amerikos lietuvių didžiūma. O tai nusistatymas, kad Lietuva būtų visiškai laisva ir nepriklausoma!

Laikas atėjo, kuomet turime budėti, jei norime pagelbėti Lietuvai ir jos žmonėms. Dabar laikas veikti ir aukoti. Laikas atlikti savo, kaip gero lietuvi, pareigas. Atlik tas pareigas! Už tai tau bus dėkinga Lietuva tėvynė ir tavo giminės, draugai bei pažįstami Lietuvoje.

Liepos 27 diena

LIEPOS mėnesis lietuviams yra labai reikšmingas. Reikšmingas dviem svarbiais atsitikimais. Liepos 27 d., 1922 m., Suv. Valstijos Lietuvą pripažino nepriklausoma. Tai buvo po Pasaulinio Karo Suv. Valstijose prezidentu esant vel. Hardingui. Liepos 27 d., 1940 m., Suv. Valstijų prez. Rooseveltas nepripažino Lietuvos okupacijos, kada ją pavergė Stalinas. Tuo nepripažinimu patvirtinta Lietuvos nepriklausomybė, net nepaisant to, kad ją buvo pavergęs galingas valstybės viešpatis.

Tie du atsitikimai yra begaliniai svarbūs ir reikšmingi. Jei Amerikoje nebut pripažinus Lietuvai nepriklausomybės 1922 metais, gal tas nebut padaryta ir iki šiol, ir kaip Amerikos lietuviams, taip ir Lietuvos lietuviams but buvę daug sunkiau veikti išsilikymė Lietuvos nepriklausoma iki Stalino atėjimo. Jei 1940 metais prez. Rooseveltas but užgryns Lietuvos okupaciją — tą okupaciją gal but užgryrė ir daugelis kitų valstybių, ir šiandien jau vargia Lietuva turėtų pretenzijų prie nepriklausomo gyvenimo.

Už šiuos du draugiškumo žygius Amerikos lietuvių, o taipgi ir viso pasaulio lietuvių (kur dar galima reikšti-laisvą žodį) turėtų būti Amerikai begaliniai dėkingi. Tuo sumetimu Amerikos lietuvių šiuos du svarbius įvykius rengiasi tinkamai atžymėti: daugely kolonijų tam tikslui rengiama masiniai susirinkimai, kuriuose bus pareikšta padėka Amerikai ir jos vyriausybei už širdingą draugiškumą Lietuvai. Ta pačia proga, aišku, bus prisiminta ir apie naująją Lietuvos okupaciją ir vėl paprašyta Lietuvai užtarimo.

Dar galime pasidarbuoti

SLA TREČIAS VAJUS iki šiol eina neblogai. Bet jis but ejęs daug geriau, jei but su geresniu prisi-rengimu pradėtas. Pradžioje šio vajuus buvęs Tėvynės redaktorius vietoje rašyti apie vaju, vietoje raginti organizatorius padirbėti laike šio vajuus — "kovojo su visu margu svietu". Kovojo taipgi ir su tais nariais bei Pildomosios Tarybos nariais, kurie jam nepatiko. Vajus jam buvo dievai žino kelintaieilis reikalas. Todėl vaju nepadarėta gera pradžia, o be geros pradžios, sunku tikėtis ir geros pabaigos. O kada jau buvo pranašaujama Susivienijimui "liepto galas", organizatoriai darbavosi nenoromis ir todėl negavo tiek narių, kiek ištiesus but galėję gauti. Bet liepto galo, toli gražu, Susivienijimas nepripilo ir nepilips, nes mes visi to nenorime. Bet kad Susivienijimą paauginti naujais nariais (ypač jaunimui), visi turime veikti. Veikti taip, kad šis vajuus but net vienu pasekmingiausiu. Nors pradžia, kaip sakėme, ir nebuvo gera, bet link pabaigos mes galime pasidarbuoti taip, kad atpildžius tą padarytą blėdį, kuri nepaeina iš dabartinių vajuus vedėjų ir net daugelio organizatorių.

Kai kas sako, kad vasarą sunku gauti narių. Bet gali būti tokis sakymas yra tik kai kurių žmonių. Bendrai imant, vasaros metu veikti nėra sunkiau, negu žiemą, rudenį ar pavasarį. Juk ir vasarą žmonės gyvena ir vasarą jems visko reikia. Tarp to "visko" reikalinga ir apdrauda. Ir vasarą galima žmones susitikti smagiame ure įvairiuose parengimuose. Susitikus, galima juos paraginti į SLA prisirašyti kaip ir bile kuriame metu laikotarpy.

Broliai ir seserys organizatoriai: vajuus besitęs jau tik truputį daugiau trijų mėnesių: vieną savaitę liepos mėnesio, visą rugpjūtį ir visą spalį. Jis baigsis su 1 diena lapkričio ir jau nebus daugiau prailgintas. Todėl subrus. kime gyviau šiais paskutiniais mėnesiais. Jei seniau nebuvo tinkamų aplinkybių ir upo — dabar parodykim, ką galim!

Sveikatos Skyrius

Ši skyrių, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvė-tėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komitetas nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikumo šlovams.

Kas daryti umiojo apendicito atsitikime

Rašo Dr. S. Biežis

LIGONIO pagijimas labiausiai priklauso nuo dviejų dalykų, butent: kada liga surandama ir kaip ligonis gydomas. Visiems yra labai gerai žinoma, kad tiksliai ligoni negalima gydyti, nebent pirma surandama, kokia liga jis serga, t. y. pirmupirmausias yra būtina nustatyti tikras diagnozas. Be šios pamatinės taisyklės kad ir geriausios pastangos dažnai neeina niekais. Užtat teisingi gydytojai pašvęnia nemažai laiko iš pat pradžios tikrai surasti ligą, kas kartais neaiškiais atsitikimais nėra tap lengva padaryti. Čia ligonis privalo pilnai kooperuoti su savo gydytoju, jei norima gauti geriausių pasekmių.

Nustatius ligą, yra būtina teikti ligoniui tokį pritaikintą jam gydymą, kokis duoda geriausias pasekmes. Kad ir liga yra surasta anksti, bet jei netikėtas gydymas, nieko gero negalima tikėtis. Gydymo būdų ir priemonių yra gana daug. Vienus ligonius gydoma tik vaistais, kitus pritaikintu maistu bei higienos priemonėmis, o dar kitus tik peiliu, t. y. chirurginės operacijos keliu. Ištyrus ligą, jau nebesunku nustatyti gydymo būdą. Čia noriu pabrėžti, kad ligonis turi pasiduoti tokiam gydymui, kokis jo ligoje yra tinkamas, jei norima gauti geras pasekmes. Kitokios išieties negali būti ir nėra. Kuomet ligonis savaip pradeda gydytis, neklausydamas gydytojo nurodymo, tai tik jis pats daugiausiai nukentės. Ligonis ir jo gydytojas privalo pilnai sutartinai dirbti.

Umios ligos atsitikime, užvis svarbiausia yra surasti ligą kaip galima greičiausiai ir tuojau teikti tikslų gydymą. Tokia liga prilygsta gaisrui, kuriam ištikus niekas nē minutos medelsia. Umi liga plinta skubiai. Jos plitimas skaitomas ne dienomis ir ne valandomis, bet dažniausiai minutėmis. Umasai apendicitas ir yra kaip tik tokia liga, kurios vilkinimas neretai reiskia ligoniui mirtį. Iš kitos gi pusės, juo greičiau pagelba teikiama, tuo daugiau yra galimybių pasveikti. Štai, paimekime truputį skaitlinių iš vieno ryto miesto ligonių sergančių apendicitu išvykimo ligoninėn laiką:

Bėgy 34 valandų — tik 1 iš 61 mirė,
 Bėgy 48 valandų — 1 iš 24 mirė,
 Bėgy 72 valandų — 1 iš 17 mirė,
 Virš 72 valandų — 1 iš 13 mirė.

Šios statistinės skaitlinės aiškiausiai įrodo, kad juo ilgiau laukiama, tuo didesnis mirtingumas. Po trijų dienų laukimo mirtingumas beveik penkis sykius didesnis, negu pirmą dieną. Dar reikia pridurti, kad kuomet operacija daroma bėgy pirmų dvylikos valandų, tai mirtingumas veik visai pranyksta. Dar vienas labai svarbus faktorius, kuris irgi žymiai padaugina mirčių skaičių, tai vartojimas laksatyvų (vaistų, liuosuojančių vidurius). Štai kaip mirtingumas eina nevartojant ir vartojant laksatyvus:

Nevartota laksatyvu — tik 1 iš 62 mirė,
 Vieną sykį laksatyvus vartotas 1 iš 19 mirė,
 Daugiau kaip vienas laksatyvas vartota — 1 iš 9 mirė.

Taipgi, liuosavimas vidurių žymiai padaugina mirtingumą.

Atidėliojimas operacijos ir vidurių liuosavimas yra dvi vyriausios priežastys, kurios daugiausiai ligonių nuvaro į kapus. Jeigu žmonės visuomet vengtų šių dviejų dalykų, tai nuo šios ligos mirtingumas, kuris dabar šiame krašte siekia iki 20,000 į metus, sumažėtų keliais šimtais nuošimčių.

Apendicitas yra išimtinai chirurginė liga, kuri sekmingai išgydoma tik operacijos keliu. Čia nē joki vaistai, nē kitokios priemonės absoliutiškai nieko negelbsti. Suprantama, operacija nėra jau taip malonus dalykas, bet reikia žinoti, kad šiandien operacijų technika yra taip išbulinta, kad ir sunkiausias atliekamos gana saugiai. Patyręs chirurgas operaciją del apendicito padaro labai lengvai ir, galima pasakyti, visiškai saugiai, jei liga nėra užilginta. Šiais laikais ligonis, einas ant operacijos, turi džiaugtis, o ne bijoti, nes ta operacija jį lengvai ir saugiai išgydo iš taip didelės ir dažnai net mirtinos ligos.

surastų skausmo priežastį, nes ilgėsnis vilkinimas gali reikšti net mirtį. Taipgi tuo pačiu laiku jokiū būdu neleistina gerti laksatyvų, vaistų liuosuojančių vidurius, kurie visados paskubina apendikso trukimą. Prisiilaikymas šių dviejų taisyklių, duoda daugiausia galimybių greitai ir pilnai pasveikti, ką kiekvienas vi-sados turi žinoti ir atsiminti reikalui pristiėjus.

Užėjus pilvui skaudėti, atsigulk į lovą ir gulėk. Niekados neimk jokių vaistų, o ypač vaistų liuosuojančių vidurius. Jei šis skausmas savaimi nepraeina ilgiausiai per šešias valandas, tai ilgiau nelauk pasveik savo gydytoją, kuris, ištyręs ligą, pasakys kas reikia toliau daryti. Pats niekad save negydyk, o klausyk savo gydytojo patarimų.

Širdies skaudėjimas

("ANGINA PECTORIS")

Rašo Dr. D. Plika

(Užbaiga)

KARIŲ ANGINA

Po didžiojo karo (1914—1918) daug Amerikos kareivių grįžo iš Francijos su angina. Šiandien veik visi A. F. E. veteranai kenčia širdies skaudėjimą, kurį jie gavo tranšėjose. Jų angina dažnai buna pri-kiriama prie "karo gazais užsinudijimo", kurie buk dar tebegiaužą širdį.

TABAKO ANGINA

Tabako angina, arba rukymas ir angina yra pas daugelį žmonių. Rukytojas nesupranta, kad tabakas yra žalingas širdžiai daiktas. Kitaip sakant, tabakas yra širdies nuodas. Jis širdį paveikia pamažai ir iš lėto. Ilgai vartojant tabaką, širdis ant tiek lieka apnuodyta, kad ji nustoja įjeigos ir galios gaminti atspara, arba gyvybei reikalingą produktą. Širdžiai nepapajiegiant nuo nuodų apsiginti, tabako angina atsiranda. Daugelis rukytojų patys pastebi, kad jų širdis, apart skaudėjimo, pradeda nenormališkai veikti, atsiranda krutinės drebėjimas. Šis pastarasis simptomas (krutinės drebėjimas) kiekvienam sukelia baimę apie sveikatos stovį. Žmogus paprastai nusigasta. Nėgana to, kai slaugė arba ypata turinti patyrimą apčiuopia pulsą ir randa, kad jis tikrai turi "peršokantį" ritmą, užmogus ir pats tuojau prisimena, kad jis pereitą ar užpereitą naktį negalėjo miegoti del pridusimo, del stokos kvapo, kad jis išsedėjęs visą naktį, vietoje gulėti, bijodamas, kad nenurimtų niekam nematant.

Tabako žalingumą širdžiai ir sveikatai bendrai autorius yra daug plačiau išdėstęs atskira antrašte. Čia tebunie patarta, kad tabako vartojimas — cigarečių, cigarų, pypkės, "chewing" ir panašiai — yra žalinga.

GYDYTOJAS IR TABAKAS

Nusigandęs, susirupinęs žmogus su širdies skaudėjimu, pagaliau, šaukiasi gydytoją patarimui. Pastarasis, dažnai ir pats negeresnis kaslink rukymo įsitikinimui, kartais neima nei atydom, kad tabakas yra žmogui žalingas, kad jis širdį jau gniaužo. Dar priešingai, jis dažnai net pataria, kad rukymas žmogui nieko nekenkia. Ir, pasitenkindamas savo ignoracija, jis dažnai, jei nevisuomet, prirašo dar stipresnių nuodų neva "nervų nuraminimui". Žmogus, gavęs hipnotiką, žinoma, gerai pamiega, pasilsis ir angina laikinai praeina. Bet "p-lė Nikotina" veikia į širdį kaip ir pirmiau.

Tabakas ir angina dažnai paveikia žmogų dar blogiau. Yra daug įrodymų, kad žmogus turintis organišką širdies sužalojimą ir parukęs širdį visai nuauodija. Neretai tenka girdėti mirtinas pasekmes, kad toks ir toks žmogus išėjo pasivaikščioti ir krito negyvas. Arba vėl, veik paprastas atsitikimas, kad buvęs sveikas žmogus, su visais linksmai pavalgęs vakariene, atsisėdęs į pasilsio kėdę, užsirukė pypkę ir momentaliai rastas negyvas. Už tokias pasekmes, žinoma, ačiu tabakai ir "p-lei Nikotina".

ZMOGAUS VALIA

Šita trumpa pastaba nėra taikoma, kad pertikrinti chroniškai pasmirčius rukytoją, kuris jau neturi nė valios, nē galios save susivaldyti. Perspėjimas nuo rukymo gali buti naudingas tik tokiam, kuris dar turi šiek-tiek didvyriškumo, geros valios, moka nors truputį protauti ir įvertinti savo sveikatą aukščiau visko. Gilaus protavimo ar didelio mokslo čia nereikia. Visa gyvenija, apart žmogaus, yra skaitoma turinti daug žemesnį protą už žmogų, bet, tēmykit, kaip ji nemėgsta tabako dumų. Kodėl tad žmogus, kuris skaito save taip protingu ir civilizotu, nuodija savo sistemą nikotinu ir sužinia daro žalą savo sveikatai?

Kad išvengus anginos (skaudėjimo širdies), visu-pirma reikia prašalinti nikotiną, kas reiskia NERUKYTI.

Kad sumažinus širdies jautrumą, reikia tinkamai PASILSĖTI.

Ir, pagaliau, žmogus privalo turėti VALIĄ savęs suvaldymui.

SLA Reikalai ir Veikla

Atsišaukimas į Wyoming klonio SLA kuopas ir visus lietuvius

Gerbiameji: SLA 7 apskritys yra viena iš lietuviškiausių ir veikliausių organizacijų šioje apietinėje. Kaip žinote, SLA 7 apskritis su savo kuopomis kas metas rengia didelę šventę arba didelį rengimą, ir vis su dideliu programu. Todel ir šiais metais SLA 7 apskritis rengia labai didelį išvažiavimą ir dar su didesniu programu, negu pirmiau budavo. Tai bus muzikos, prakalbų ir dainų programos. Rengiamės tą programą padaryti vienu iš didžiausių visoje SLA 7 apskrityje istorijoje. Kalbas pasakys žymūs lietuviai ir amerikoniškai kalbėtojai, nurodysdami priežastis to sukurto pasaulio judėjimo, kuris dabar eina. Į tą sukurį, kaip žinome, dabar įeina ir mūsų senoji tėvynė Lietuva. Tas didysis SLA 7 apskrities išvažiavimas įvyks liepos 27 d., San Souci parke.

Kviečiame visus Wyoming klonio lietuvius į šį išvažiavimą skaitlingai atvykti. Liepos 27 dieną nei vienas nepasilikite namie — visi į SLA 7 apskrities išvažiavimą! O kuris neatvyksite — tikrai gaudinsitės, kad apleidote tokį gražų ir tokį įspūdingą rengimą, arba Wyoming klonio lietuvių šventę.

Mes, Wyoming klonio lietuviai, pasirodysime amerikoniškai kalbėtojai, nes mes esame netik geri lietuviai, bet ir geri amerikoniškai draugai. Tame rengime mes turėsime išnešti rezoliuciją netik Lietuvos reikalais, bet ir Amerikos reikalais, nes šiuo tarpu gal tik viena šalis yra likusi tinkama civilizuotam žmogui gyventi. Tai Amerika. O jei mes kooperuosime su Amerika ir jos valdininkais ir dideliais politikieriais, tai mes gausime užuojautą ir užtarimą iš jū. Liepos 27 dieną mūsų rengime bus žymūs amerikoniški politikieriai ir lietuvių kalbėtojai. Todel visi urmu vykime į S. L. A. 7 apskrities rengimą išvažiavimą San Souci parke.

Be prakalbų programos, ten bus visokių pasilinksminimų, dainų, šokių ir galėsime pasimatyti bei pasikalbėti su savo pažįstamais, nekaltant jau apie skanius užkandžius ir gėrimus, kurių bus ganėtinai visiems pasisotinti. Del tos dienos jau viskas paruošta ir tik laukia jus atsilankymo, ir aš pasitikiu jus visus susitikti mūsų išvažiavime.

Mikas Kupris,
SLA 7 apskr. pirm.

Kas supranta savo, kaip šeimos galvos, pareigas — apsidraudžia. O geriausia apsidrausitį Susivienijime Liet. Amerkoj.

Montello, Mass. Pagerbtį Jurgeliunam

Liepos 6 d., Sandaros 24 k. naujoje ir gražioje svetainėje A. L. T. Sandaros 1 apskr. sukvieta apie 200 rinktinės publikos pagerbti savo iškūrą pp. Kastą Jurgeliuną ir jo žmoną Marijoną jų 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties progą. Daugiausia buvo visuomenės veikėjai, profesionalai, Jurgeliunų asmeniškai draugai ir giminės. Daug svečių buvo iš kitų miestų.

Jei ne p. K. Jurgeliunas, tai vargiai būtų išsilaukusi SLA 43 kuopa, kuri dabar yra viena iš didžiausių Susivienijime. Dar 1910 m. su Jurgeliuno pagalba buvo suorganizuotas So. Bostono jaunimo rateis, kurio tikslas buvo palaikyti jaunimą tautiškai lietuviškame susipratime. Dabar mes matome kai kuriuos to ratelio buvusius narius užimant aukštas vietas įvairiose organizacijose. Pono Jurgeliuno iniciativa buvo įsteigta tautiškos dvasios laikraštis Ateitis, kuri vėliau pasivadino Sandara ir išaugino So. Bostone ir visoje Naujoje Anglijoje tautišką centrą. Ir tai tik keli p. Jurgeliunui priklausantys nuopelnai.

Prie to, kaip Kastas, taip ir Marijoną Jurgeliunai mylėjo netik visuomeninį veikimą, bet kartu ir muziką bei meną. Jėdų prigulėjo prie muzikos ir dailės dr. J. Gabija. O kažkodėl komp. M. Petrauskas K. Jurgeliuną ir Marijoną Kalnos kalbos daugiausia sukosi apie K. Jurgeliuno nuveiktus darbus lietuviškoje dirvoje. O net negalima ir atsivaizduoti, kas būtų atsitikę su lietuvišku judėjimu Bostone ir apietinėje, jei nebut čia gyvenęs p. K. Jurgeliunas. Čia jis apsigyveno apie 35 metai atgal ir tuomet dar buvo jaunas jaunikaitis. Jis per visą

ta laiką veikė tautiškoje dirvoje. Jo vyriškų aprėdų krautuvė ant Broadway, galima sakyti, buvo tikras tautiško reikalų biuras. Čia buvo galima gauti visi tautiški laikraščiai, čia rado užėgą ir malonų priėmimą iš kitur atvykę visi tautiški veikėjai.

Jei ne p. K. Jurgeliunas, tai vargiai būtų išsilaukusi SLA 43 kuopa, kuri dabar yra viena iš didžiausių Susivienijime. Dar 1910 m. su Jurgeliuno pagalba buvo suorganizuotas So. Bostono jaunimo rateis, kurio tikslas buvo palaikyti jaunimą tautiškai lietuviškame susipratime. Dabar mes matome kai kuriuos to ratelio buvusius narius užimant aukštas vietas įvairiose organizacijose. Pono Jurgeliuno iniciativa buvo įsteigta tautiškos dvasios laikraštis Ateitis, kuri vėliau pasivadino Sandara ir išaugino So. Bostone ir visoje Naujoje Anglijoje tautišką centrą. Ir tai tik keli p. Jurgeliunui priklausantys nuopelnai.

Prie to, kaip Kastas, taip ir Marijoną Jurgeliunai mylėjo netik visuomeninį veikimą, bet kartu ir muziką bei meną. Jėdų prigulėjo prie muzikos ir dailės dr. J. Gabija. O kažkodėl komp. M. Petrauskas K. Jurgeliuną ir Marijoną Kalnos kalbos daugiausia sukosi apie K. Jurgeliuno nuveiktus darbus lietuviškoje dirvoje. O net negalima ir atsivaizduoti, kas būtų atsitikę su lietuvišku judėjimu Bostone ir apietinėje, jei nebut čia gyvenęs p. K. Jurgeliunas. Čia jis apsigyveno apie 35 metai atgal ir tuomet dar buvo jaunas jaunikaitis. Jis per visą

gino tris sumus: Edmundą, kuris jau baigęs Mass. Institute of Technology kaip elektros inžinierius, Francis yra baigęs Lowell Institute teisų skyrių. Abudu buvo aktyvūs prie Boy Scouts, pasiekę Eagle Scout laipsnio. Jauniausias sumus Albertas lanko Brockton High School. Pats Jurgeliunas yra apdraudęs ir nejudomojo turto bizny. Ofisus užlaiko So. Boston ir Brockton, Mass.

Laikė pokilio svečių buvo pilna svetainė. Visi užsilaukė labai pavyzdinai. „Jaunavardžiai“ ir jų trys sumus atrodė puikiai. Svotas Jonas Klimas ir svočia Izabelė Vasiliauskienė irgi gražiai atrodė, o ypač pyragas, kuris buvo panašus į kokią tai tirtovę.

A. Kriaučialis savo kalboje sumanė, kad pokilio dalyvių sumestų po kiek kas gali Lietuvos nukentėjusiems nuo karo. Sumanymas buvo karštai paremtas ir surinkta kelios dešimtys dolerių tam tikslui.

Viršų pasakyta, kad šį pokilį surengė Sandaros apskritis, bet taipgi reikia priminti, kad darbu daugiausia prisidėjo Montello moterų klubas, kurio pirmininke yra p. M. Jurgeliunienė.

Apart sveikinimų ir įvairių linkėjimų, jubiliatams suteikta ir gražių dovanų. Sandaros apskrities pirm. P. Yankus, varde visų dalyvių, jubiliatams įteikė gražiai papuoštą dėžutę, kurioje buvo 25 sidabriniai doleriai; tai reiškia po dolerį už kiekvieną vedybinio gyvenimo metą.

Nuo savęs savo draugams

Los Angeles, Cal. Iš SLA 75 kp. veikimo

SLA 75 kp. surengė metinį išvažiavimą pagerbimui šėšių naujai įstojusiu narių. Išvažiavimas įvyko liepos 6 d., Barn-dall Park, Hollywood Blvd. ir Vernon Ave. Tai didelis ir gražus parkas, kuris randasi ant aukšto kalno prie Los Angeles miesto, ir kur yra visi patogumai šeiminkavimui. Apie 12 val. jau pradėjo mašinos rintis į kalną. Iš abiejų pusių kalno žydi gėlės, o pasiekus kalno viršūnę, ant pečiū matėsi dideli puodai gauruojant ir trys gospadinės greitai sukinėjantis aplink ešų. Kuopos pirm. Petras Mar-žutis (kuris yra šėšių pėdų didumo), dirbo prie stalų rengimo. Sekr. M. Mockus patistikdėno publiką ir pardavėno tiketus pietums. Prot. sek. M. Arbatch važiavo į Lennox parvešti pyragus del pietų.

Apie 1 val. publikos buvo arti 100. Pirm. paprašius užimti vietas prie stalų, gospadinės sunėšė ant stalų lietuviškų dešrų, kopustų, bulvių, juodos duonos, agurkų, varškės ir visokių skaskonių. Po to ir kava su pyragu atsirado.

Baigiant valgyti, pirmininkas paaiškino šių pietų tikslą ir paprašė visų mūsų narių pratarti po keletą žodžių apie

SLA 75 kuopą. Kiekvienas pakviestų išreikšė džiaugsmą prigulėti prie mūsų Susivienijimo, kuris yra kaip kokia motina globojanti Amerikos lietuvius. Idomiausia buvo išgirsti kalbant tai naują narį p. Žilinską, kuris dar neseniai atvykęs iš Brazilijos, kur išgyveno 12 metų.

Po visų kalbų, į SLA 75 kuopą prisirašė du nauji nariai.

Šiame rengime dalyvavo ir pralotas Julius Maciejanskas, kuris pasiprašęs balso pagyrė tokį gražų išvažiavimą ir pagarsino savo jubiliejų, kuris bus liepos 13 d. šv. Stepono bažnyčioje, o pietūs — lietuvių šv. Kryžiaus parapinėje svetainėje, kur pralotas yra klebonas.

Vėliau publika šnekūčiavosi didelių medžių pavėsy. Visur girdėjosi kalbos apie Lietuvos įvykius pastaruju laiku. Dar vėliau pradėjo buriai lakstin-galų čiulbėti, kuri publiką žavėjo iki vėlyvam laikui.

Parengime matėsi nemaža narių ir iš naujojo susivienijimo. Publika buvo tikrai rinktinė ir visi buvo užganėdinti surengtais pietais, už kurių surengimą dėka priklauso pp. Elzb. Ratkienei, M. Ambražienei ir O. Dreimeikienei, o didžiausia padėka priklauso tai publikai už skaitlingą atsilankymą.

SLA 75 kuopa vėl kviečia visus atsilankyti į busimus mūsų rengimus, kurių rengiamės turėti daugia.

Ona Lužienė.

(Žiurėk 4 pusl.)

Iš Novelės "Aušrelė"

MANO gimnaitis, jo žmona ir aš išvažiavome į pikniką, kuris buvo rengiamas už miesto. Buvo tai pirmutinis mano žygis į užmiestį Amerikoje. Pirmo to išvažiavimo už miesto, aš niekad nepagalvojau, kad ir Amerikoje laukuose gražu. Tik dabar atsipeikėjau.

Išvažiavus už miesto, net apsvaigau. Visur žaliavo. Gražūs nameliai matėsi. Lengvas vėjelis putė. Medžiai šlamėjo. Gėlės žydėjo. Visur jautėsi gera ir malonu.

Tai mane net gaudino. Prisiminiau Lietuvą. Nors čia nesigirdėjo paukščių tiek čiulbant, nesimatė vyturėlio padangio aukštumoje vyturiuojant, gegutė nekukavo, bet visgi man priminė tą kraštą, kuriame visa tai yra, kur pavasaris išdidžiai ir stebuklingai savo malonumu pasireiškia ir kiekvieno širdį žavi.

Daržas, kuriame buvo piknikas, didelis. Pačiame jo vidury stovėjo šokių svetainė, o aplinkui — medžiai, vėjelis ir po medžių ant vejelį — eilės suoleli.

Kada mes ten nuvykome — darže žmonių jau buvo gana daug. Jie smagiai linksminosi. Vieni šoko svetainėje, viti — susėdę ant vejelį, kaip ir atlaičiuose Lietuvoje — valgė, gėrė, šnekūčiavosi ir vieni kitus vaišino. Kai kur jau girdėjosi lietuviškų dainų dainavimas. Matėsi, kad visi jie smagiai jautėsi iš miesto truksmo ir dulkių ištruke.

Ir tų žmonių ten buvo visokių: senų, jaunų, vaikinių ir merginų, turtingų ir visai paprastų mūsų brolių lietuvių. Jie visi jautėsi smagiai ir išrodė, jog tai viena didelė Letuvių šeimyna, susirinkusi taikiam gyvenimui.

Gimnaitis prie kiekvienos progos mane supažindino su savo draugais ar pažįstamais.

Vienam žmogui perstatęs, pasakė: — Šiuo jaunuoliu kada nors mes pasigėrėsime.

— Kaip tai? — paklausė tas žmogus.

— Leisiu jį į aukštesnius mokslus. Bus mokytas ir reikalingas mums žmogus.

— Gerą darbą atliksi. Dėkuos jis tau už tai.

Vėliau aš platakai su tuo žmogum išsi-kalbėjau. Jis buvo labai ypatingas ir mažai kalbant. Ėmė laiko, kol jį įkalbinau. Tuomet jis man papasakojo, kad Amerikon atvyko ne savo noru. Lietuvoje gyveno turtingai, bet rusų labai nekentė, tai kai atėjo laikas eiti rusų kariuomenėn — paspruko Amerikon.

— Ir daug tokių lietuvių čia yra. Bet aš nemanau visuomet Amerikoje gyventi, — pareiškė jis.

— O kur žadate vykti?

— Atgal į Lietuvą. Juk ten visuomet taip nebūs.

— Žinoma, kad ne!

— Kitaiip aš nė manyti nedasilėidžiū! Caro juncas turės kada nors subirėti!...

Besikalbant su tuo žmogumi, pasilinksminimo darže skardžiai suaidėjo trimto gar-sai. Aš nusteobau.

— Kągi tai reiškia? — paklausiau.

— Šiandien yra surengta ypatinga pro-gramo dalis, — aiškino tas žmogus. — Lietuviški šokiai pirmu syku bus perstatomi. Yra mat iš Europos atvykęs tulas lietuvių muzikas, kuris sumokė burį jaunuolių lietuviški pašokti. Dabar tai bus perstatoma. Trimtas šaukia visus eiti į svetainę to pro-gramo pasižūrėti.

Išgirdęs tokį pareiškimą, nieko nelau-kęs leidausi į svetainę.

ŠOKIŲ svetainė gužėjo žmonėmis. Kai įėjau į vidų, muziką grojo paprastą šokį. Jaunimas šoko, čiaudždamas kojomis į grindis. Šokikų minia, kaip jura, bangavo-siubavo.

Trimitas vėl skardžiai sugaudė. Žmo-nės sustojo svetainės pakraščiuose ir laukė. Tuo tarpu ant estrados, prie muzikantų, pa-sirodė apysenis žmogus. Jis išskėlė aukš-tyn ranką ir pratarė:

„Gerbiameji ir gerbiamosios!... Lietu-voje mus jau daug metų svetimieji spau-džia... Bet mes esame kantrūs!... Mes esame lietuviai!... Mes galime daug iškentėti, bet ne visuomet tuos kentėjimus tesėti... Mūsų niekas dar galutinai nenuveikė... Nega-lėdami veikti Lietuvoje, mes čia veikiamė... Ir mūsų tas veikimas kasdien auga... Čia mes jau atgaiviname lietuvišką dainą... Čia mes pasiryžę atgaivinti ir lietuviškus šokius... O mūsų tautiški šokiai yra gražūs ir stilingi... Jų apieisti negalime, nes tai mūsų meno ir kultūros nepavalduojamoji dalis... Todel pra-šau visų tėmyti, o jaunuolių burs, kuris susimokė, tūs šokius jums pašoks...“

Jis užbaigė kalbėti. Pasipylė garsų delnų plojimai. Tuo tarpu iš svetainės kam-pio išėjo tautiškuose rubuose apsiėngusių jaunuolių burs, o senyvas žmogus nuo es-trados paaiškino: „Jaunuoliai pašoks „Noriu Miego““.

Muzika pradėjo groti. Jaunuoliai — vaikinai ir merginos — šoko. Šoko gražiai. Publika žiūrėjo į tą jų vikryjį judėjimą ir stebėjosi. Visi tapo sužavėti. Daugelis pas-kendo atsiminimuose. Jiems vaizdavosi to-lima mūsų žmonių giminės praeitis.

Užbaigus šokti, pasigirdo gausus ir skardus delnų plojimas. Jaunieji entuzias-

tiškai krykštė, o senesniems veidais riedėjo ašaros. Matėsi, jog visi buvo iki gilumos širdies patenkinti.

Jaunuoliai tautiškuose rubuose dar pa-šoko „Suktinį“, „Klumpakojį“, „Aguonėlę“ ir keletą kitų šokių. Paskui jie, vadovau-jami minimo muziko, sužaidė keletą lietu-viškų žaidimų. Ant galo, dar didesniam buriui prie jų prisidėjus — visi sulpo ant estrados ir padainavo keletą lietuviškų dai-nų.

Tos jų dainos skambėjo didžiulėje sve-tainėje, veržėsi pro jos sienas ir iš ten, ro-dės, toli-toli skrido. Man rodėsi, kad jos net Lietuvą galėjo pasiekti ir ten prispaus-tas lietuvių širdis pajudinti-pabudinti...

Jaunuoliams užbaigus programą, sena-sis žmogus paaiškino, kad dabar muzika gros lietuviškus šokius ir lai visa publika pratinsai juos šokti.

Muzikantai vėl užtraukė „Noriu Miego“. Žmonės susikauptė bureliais po keturis ir vi-soje svetainėje atsirado „naujas“ šokis. Ne-kurie dar nemokėjo šokti kaip reikiant, bet kiti — ypatingai senesnieji — iš pat pra-džių „kaip reikiant patalkė“.

Aš žiūrėjau į visa tai ir susijaudinimu krykštavau. O šale manęs stovys žmogus pratarė: „Dar viena lietuviška vąga per už-žėliustus lietuviškojo gyvenimo dirvonus nu-varyta!“

Kiek pašokus netik „Noriu Miego“, bet ir kitus mūsų šokius, visame parke-darže, susituokė buriai žmonių prie stalų, dainavo vien lietuviškas dainas. Daugiausia bendė dainuoti tas, kurias choras dainavo. Sve-tainė ir daržas veik per visą dieną lietuviš-kumu skambėjo.

P. BAJORAS.

Kristaus, žmonės, rupindamies vien savo sie-lomis, rodos rado savo tikybų absoliutizme seporifiką, kas patenkino juos.

75 metų laikotarpy, mokslinė medicina pažengė toliau, kaip pirmesnius šimtmečių tukstančiuos. Kai limpančios ligos ir dide-lės plėgos liko nugalėtos, ligų ir mirties bai-mė sumažėjo. Žmonės sugebėjo koncent-ruotis ir įieškoti palaimos gyvenime, kurs dvejoje tęstis ankstyboj jaunatvėje. Kol liga buvo nenugalėta, pomirtinio gyvenimo ramstis buvo reikalingas, kad sukietintų iš-sigandusių žmonių nugarkauki.

Tuo laiku, moderna biologija ėmė atsai-kinėti svarbius klausimus. Mechanizmas, kuriuo reprodukcija gaminama, yra kone pilnai suprastas. Genetikas pradeda sup-rasti mechanizmą, kuris determinuoja lytį ir augimą. Gimimo kontrolės metodai, nors psichologiškai ir socialiai neganėtini — yra puikūs ir praktiški. Augimo, brendimo ir celių degeneracijos cikliai realizuoti. Vais-tai palengvina skausmą, atgrąžina atmintį ir reguluoja fizines funkcijas. Matomai, protas nestebins kuno, kuriame jis turi sa-vo buklę, gali smagiai krypti prie proto džiaugsmų ir proto pagerinimų — kas va-dinas žmoniškumu.

Mašinių atsiradimas žadėjo palengvinti nuo muskulių nuolatinio įtempimo. Dideli muskulai nėra simoniminiai sveikatai. Nuo-latinis muskulių įtempimas neleidžia žmogui dėmėtis proto džiaugsmams. Žmogus, išdir-bęs aštuonias valandas prie arklų, badiklių ir kastuvų ar fabrike, mažai telinksta prie poezijos, muzikos, dainos, filosofijos ar isto-rijos savo liuoslaikio momentuose. Bet in-dustrijos organizavimą, mašinos, kurios pava-duoja muskulus septynios valandos į dieną ir penkios dienos į savaitę, reikštų labai daug žmonių.

Žmonės prisitaiko liuoslaikio pasauliui. Jie ima nykti mokslo prasidėjimu, tikybos tyrimu ir mašinių atsiradimu. Jie grįšta mokslo tyrimu, religijos atgimimu ir maši-nų tobulumu.

Galbut, humanizmas reiškia tik tą, kad didėji „H“ vietoj didžiosios „D“ pastojo žmonių idealu. Kada žmogus pasiekia apsi-švietimo ir susipratimo ir inteligencijos, as-meninis Dievas nyksta — ir žmonės pamato Dievą gyvenimo tobulume, tobulai gyvena-mi. Kadangi žmogus yra sukurtas iš proto ir kuno, gyvenimas tobulai gyvenamas — ar humanizmas didžiąja „H“ — apima kuno ir proto pilniausį funkcionavimą.

Sveikas, tobulai funkcionuojąs kunas nestebi savo funkcijų. Kunui reikia maisto, kad patenkinti jo alkį; kad jo visos funk-cijos galėtų veikti — muskulinės, nervinės, reprodukcinės ar kitokios. Jei kuno alkis

nepatenkintas, protas kreipia dėmesį nuo dvasinių prie fizinių daiktų, kuriuos mok-slas supranta. Kai kuno reikalai yra paten-kinti, dar lieka proto alkis, kuris privalo bu-ti patenkintas pažinimu ir intelektualiais džiaugsmais.

Tikima, kad metafizikai, poetai, filoso-fikai, dailininkai ir istorikai daugiausia ru-pinasi humanizmu. Tie tikri proto funkci-jos specialistai užmiršta, ar nepastebi fak-to, kad žmogaus protas intingai risisai su jo kumu. Ištikrųjų, psichiatrai, kurie spe-cializuoja proto ligomis, atvangiai tvirtina, kad tik sveikas protas padaro sveiką kūną; bet senesnis posakis: *mens sana in corpore sano*, nurodo tukstančių metų stebėjimą.

Šiandien atsivaizduojama, kad kuno sveikata, gyvenimo sveikata ir gyvenimo bu-do sveikata priklauso nuo visų mokslų. Ke-mikas, fizikas, biokemikas ir biofizikas, en-tomologas ir biologas taip didžiai prisideda savo mokslais prie humanizmo pažangos, kaip ir dailininkas, klasikas, skulptorius ir dramaturgas.

Man humanizmas reiškia didžiausį igy-vendinimą ir palaimą žmonių daugumai. Mo-dernus mokslas teikia palaimos kuniui — kuno reikalų supratimu. Moderna medicina sužinojo, kad nėra dviejų panašių kunų, ir ji išstudijavo kiekvieną kuną, kad padaryti jį kiek galima tokios rūšies kunu, kuris funkcionuotų harmoningai, kaip kad kunas privalo funkcionuoti.

Taigi, moderna psichologija ir filosofi-ja turėtų taipgi rūpintis šiuo dalyku ir su-žinoti, kad nėra dviejų panašių protų.

Per tukstančius metų, protai apstėti baimės, rado tikybose vietiną prieglaudą ir viltį, kuri nuvedė juos į neišvengiamą iš-nykimą.

Kol mokslas sugebės tarti, kad išnyk-timas nebereikalingas ar galėtų būti pašali-natas, žmonių protų didį dauguma reikalaus tulo tikėjimo, tulos tikybos, tulos religijos, tulos sistemos, kuo jų rupeščiai ir abejoji-mas ir baimė galėtų remtis ir ilsėtis.

Man — humanizmas atvaiddintas ir sių-lomas yra intelektualus substitutas, kuriuo privalome naudotis, kol ateis atsakymas.

OMNIA VINCIT AMOR.

Ž o l e

Pro kalnų viršūnes saulelė teka,
O kieme šienpjuvis dalgelę plaka.
Lygioj lankelėj žolelė verkia —
Dalgė šienpjuvio mirtim ją smerkia!...

Aukštai pakilus saulei rytuose,
Žalia žalelė — jau pradaluose.
Kaitinant saulei ištisą dieną,
Žalia žolelė virsta į šieną...

J. NAUJALIS.

Buffalo, N. Y.

Didelis piknikas
SLA 304 kuopa su LDS 23 kuopa rengia pikniką rugpjūčio 3 d., 2 val. popiet, Bemo Parke, kuris randasi prie Sheriden Drive ir Two Mile Creek Road.

Kurie neturi karų, tai ateikit pas Croation Hall, 226 Condon Ave., Buffalo, N. Y. ir ten bus karų nuvesti į pikniko vietą. Karai bus pas Croation Hall nuo 2 val. iki 4 val. popiet.

Kuopos nutarė, kad visi nariai turės pirkti pikniko tikietą, ar narys eis ar neis į pikniką. Nariai, kurie dar neturi tikietų, malonėkite kreiptis pas komitetą: F. Dombrowskas, 113 Baxter Street ar C. Petraitis, 702 Amherst Street.

Zeigler, Ill.

Birželio 27 d. su šiuo pasauliu persiskyrė a. a. Juozas Keršulis, sulaukęs 54 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs Upenuose, Vitogalio kaime, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 36 metus. Dideliam nuliudime paliko dukterį Margareta, brolių Petra ir brolienei Margareta Keršulius (Kassell), kurie yra SLA nariai.

A. a. J. Keršulis turto neturėjo, bet turėjo daug draugų, ir į paskutinį atsisveikinimą suvažiavo didelis skaičius jo draugų netik iš Zeiglerio, bet ir iš kitų miestų-miestelių. Visiems dalyviams šermenyse ir laidotuviuose tariame širdinga ačiū. Taipgi ačiū už gelmes, grabešiams Progressive mainieriams ir graboriui Mr. Thomson už gražų patarnavimą.

A. a. J. Keršulis dirbo anglies kasyklose. Palaidotas birželio 29 d. Benton'o kapinėse.

Išsėkis, broli Juozai, ir lai tau banga lengva šios šalies šaltai žemelė.

P. ir M. Keršuliai (Kassell), Velionio brolis ir broliene, 3815a Minnesota Ave., St. Louis, Mo.

Toronto, Canada

SLA 236 kp. veikla
SLA 236 kp. pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 14 d. Pranešta, jog mūsų sirgusieji nariai S. Bieliauskienė ir J. Samulevičius pašalinos gavo pilnumo.

Kuopa turi dar vieną neužsiregistravusią ligonę — O. Kuniutinę, kuri koją nusiplikino verdančiu vandeniu. Linkime jai kogeičiausio pagijimo.

Šiais metais Kanados Lietuvių Taryba turės suvažiavimą Montreale. Musų kuopa išrinko 4 atstovus: E. Frenzelienė, V. Dagilj, J. Zovogrodskij ir S. Btakinė. Koresp. S. B.

Lawrence, Mass.

IS SLA 41 kp. susirinkimo
SLA 41 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 2 d., L. U. Klubo svetainėje. Praeitime susirinkime buvo nutarta pakviesti Lowell'io SLA 173 kp. bendrai surengti pikniką. Tam tikslui buvo išrinkta komisija — vice pirm. A. Pivnickas ir K. Čerlonis, įgaliojant komisiją pikniką surengti Lowell'io parke rugpjūčio 24 d. Pikniko gaspadoriais bus SLA 41 kp. A. Pivnickas ir M. Stakionis, o 173 kp. — Kundrotas ir kitas narys, kurio pavardės nepasizymėjau. Tie gaspadoriai liepos 12 d. jau turėjo trečią posėdį ir padarėta galutinai tvarka prisirengimui prie pikniko. Vykimui į tą pikniką lawrenciečiai rengiasi samdyti busus. Visi

SLA 41 kp. nariai ir visi vietiniai lietuviai esate kviečiami važiuoti į Lowell'į į bendrą SLA dviejų kuopų pikniką. Kurie manote važiuoti — pridukite savo vardus gaspadoriais arba komitetui, kad žinotume, kiek busų reikia pasamdyti.

Siame susirinkime perskaičyta trijų kandidatų vardai: John Rusonis (tarnaujans Dėdės Samo karinėje tarnyboje),

Anna Jakštas ir Amilla Gratinė. Visi priimti. Vasaros šiltame ore kuopos susirinkimai bema silpni: ateina nariai ir susirinkimą užsimoka duokles ir važiuoja kur nors į laukus. SLA 41 kp. narių Povilo ir Damicalės Raišių sunus išėjo į Dėdės Samo karinę tarnybą. O tai rimtas ir gabus vaikas, kuris dar vis mokėsi smuiku groti ir toje srity yra

labai gabus. Linkėtina jam kogeriausio pasisekimo. Lietuvių katalikų tautiškos parapijos pirm. Jono Studzo sunus irgi išėjo Dėdei Samui tarnauti. Linkiu jam gerų pasekmių. Dabar pirm. vietą užima SLA 41 kp. veikėjas K. Vidunas. M. Stakionis.

Detroit, Mich.

SLA 352 kp. nariams
Gerbiameji: SLA 352 kp. piknikas įvyks liepos 27 d., Birutės darže, John R. ir 11 Mile Road, užpakaly Madison mokyklos. Prasidės 12 val. popiet. Tadgi visi nariai esat prašomi dalyvauti savo parengime. Vadinasi, turėtų būti būtinas privalumas remti savo organizaciją, dalyvaujant parengime ir susipažinti su vienas kitu. Todėl atlikim savo pareigą kaip SLA nario.

Detroito gerbiama publika, esat namo širdžiai kviečiama būti svečiais SLA 352 kuopos piknike. M. J. Kemešienė, sekr.

Pittsburgh, Pa.

IS SLA 104 kp. veikimo
SLA 104 kp. susirinkimas įvyko liepos 2 d., Lietuvių Piliečių svetainėje. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. F. Rodgers. Sekr. J. Varnagiris perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris priimtas. I kuopą priimta naujas narys J. Kupstis.

Nutarta, kad SLA 104 kp. indorsuoja C. K. Pikielio kandidatūrą SLA išdininko urėdui. Sekantis šios kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 dieną. Agnes Kužiniūtė, koresp.

Westville, Ill.

SLA 29 kp. piknikas
SLA 29 kuopos piknikas įvyks liepos 27 d., gražiame darže, palei šv. Petro kapines, rytuose, viena mylia nuo Westvilles. Užkvičiam visus SLA 18 kuopos narius, o kartu ir visą gerbiama lietuvių publiką. Įėjimas dyka. Mes bandysim visą publiką užganėdinti. Bus šalto alučio, šaltos košės ir užkandžių. Bus gerti muzikantai — galėsime pasišokti.

SLA 29 Kp. Valdyba.

Panelė Julė Bikinaitė lankėsi SLA Centre
Liepos 18 dieną SLA Centre lankėsi p-lė Julė Bikinaitė iš Pittsburgh, Pa. P-lė Bikinaitė pastaruoju laiku atostogauja Connecticut valstijoje, tai pasinaudodama ta proga atvyko New Yorkan ir aplankė savo organizacijos Centrą. Ji yra SLA narė ir žymi veikėja suvienijime ir kituose lietuviškuose darbuose Pittsburghe ir jo aplinkėje.

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

Brooklyn, N. Y.
Masinis mitingas liepos 27 d. paminėti
Liepos 27 dieną 1922 m. visos Amerikos lietuvių kolonijose nuskambėjo nepaprasta žinia: prezidentu Hardingas pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe!

Amerikiečiam lietuviams ta žinia buvo džiaugsminga ne vien todėl, kad tokia didelė šalis kaip Suvienytos Valstijos pripažįsta jų tėvų kraštą gyvu ir sveiku pasaulio valstybių šeimos nariu, bet juo labiau todėl, kad amerikiečiai lietuviams visokiais būdais prisidėjo prie iškovojo Lietuva nepriklausomybės. Šiems liepos 27 sueina lygiai 19 metų nuo tos istorinės dienos. Šiems liepos 27 visos Amerikos lietuviams atžymės masiniais mitingais ir išnaujo pareikš, kad Lietuva nežuvo ir nežus! Brooklyn masinis mitingas įvyks Grand Paradise svetainėje, 318 Grand St., 3 valandą popiet. Kaltra ar lietus —

Susisiekimas su Lietuva

Ts patikimų šaltinių Europoje. Je telegrafų gautos žinios nusakos, kad iki šiol susisiekimas su Lietuva dar negalimas nei telegrafu nei laiškais, todėl smulkesnių ir pilnesnių žinių apie pastaruosius įvykius negalima gauti.

Kaip jau anksčiau spaudoje buvo pasirodžiusios žinios, sukilimas įvykęs birželio 23 dieną. Sukilėliai didvyriškai, veik plikom rankom, užėmė Kauną, Vilnių ir kitus Lietuvos miestus ir tuojau pat paskelbė nepriklausomybės atstatymą.

Taip pat išleista eilė patvarčių kymų, panaikinančių bolševikų Lietuvoje įvestą tinklą. Vienu iš tokių patvarčių panaikina bolševikų Lietuvoje įvesti sochozai, kurie valdžios dvarų pavidale buvo naujojiška baudžiava Lietuvos žmonėms.

Sukilėliai paskelbė naują vyriausybę su Lietuvos pasiuntiniu Vokietijai Škirpa priešaky. Į šią vyriausybę įeina Užsienio Lietuvos Remti Draugijos pirmininkas adv. Rapolas Skipitis, buvęs kariuomenės vadas generolas Stasys Raštikis, buvęs merg. "Aušros" gimnazijos mokytojas ir iki bolševikų okupacijos Vytauto Didžiojo Universiteto lektorius Juozas Ambrozevičius, Zemės ūkio Akademijos Dotnuvoje profesorius Balys Vitkus, savo laiku lankęsis Suv. Amerikos Valstijose ir buvęs Lietuvos Banko direktorius Vytautas Stankus.

Prieš pat rusų-vokiečių karą bolševikai išgabeno iš Lietuvos kelias dešimtis tukstančių inteligentų ir ukinkinių iš-tisomis šeimomis, kurių tarpe išgabantai Kazys Bizauskas, Voldemaras Čarneckis, generolas Nagius-Nagevičius.

Visa Lietuva baisiai nukentėjusi. Daug miestų ir kaimų visai sunaikinti. Vilkaiviškų liko tikai bažnyčia ir keli namai, Mariampolė stipriai apdegė.

Lietuvos Raudonasis Kryžius šaukiausi pagelbos, nes tukstančiai šeimų del bolševikų okupacijos ir karo audros yra likusios be maisto ir pastogės.

Skirpa ir Skipitis tuo tarpu tebėra Berlyne. Atrodo, kad vokiečiai sukiliimo faktą lyg tai ignoruoja, teskelbdami, kad Lietuvos gyventojai jų karius su džiaugsmu sutikę. Iš Lietuvos sukiliųjų ginklai atimti, o vokiečių intencijos ateičiai bent dabar dar nežinomos.

Kauno radio tebeskelbia laikinosios administracijos įsakymus, nurodymus bei paskyrimus. Visoje Lietuvoje įvestos maisto kortelės. Lietuvos Generalis Konsulas New York, N. Y.

žmonių daug susirinko. Vieta graži, švart, prie gražios pievos ir vandens. Kas norėjo — galėjo pasimaudyti. Netruko skanių užkandžių ir gėrimų. Gražiomis gėlėmis apsuodintoje svetainėje šokiškai galėjo smagiai pasišokti.

Buvo ir dainų programos. Tulas So. Bostono dainininkas vadovavo vyrų grupei, kuri gražiai padainavo. Conn. valstijos merginos taipgi gražiai dainavo. Tula moteris pasakė prakalbą apie dabartinį karą Europoje. Viskas pavyko kogeriausiai.

Tik vienas apgailėtinas dalykas, tai kad moterų rankdarbiai nekaip įvertinti, nors buvo tokių gražių rankdarbių! Balsuojant, daugiausia balsavo už tų rankdarbius, kurios turėjo daug draugų, bet tos, kurios neturėjo draugų, nors jų rankdarbiai ir gražiausi — niekas nebalavo. Prizus gavo tos, už kurias daugiausia balsų paduota. Šitą reikalą buvo galima geriau sutvarkyti, o tuomet ir paroda būtų išėjus naudingesnė ir įspudingesnė.

Korespondentė.
Pittsburgh, Pa.
Lietuvos gelbėjimo dienos programos

Pittsburgho organizacijos jau per kiek laiko stropiai ruošiasi prie Lietuvos gelbėjimo dienos, kuri rengiama liepos 27 d., Lietuvių Uky (Lithuanian Country Club), Willock, Pa., prie 51 kelio netoli nuo airporto. Tai bus bendras visų Pittsburgho lietuvių parengimas, bet ir iš visų apilinkinių bendromis spėkomis paremti Lietuvos gelbėjimo darbą ir atžymėti sukaktuves, kaip Amerika pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Liepos 27 d., 1922 m., Suv. Valstijų valdžia, vadovaujant prezidentui Hardingui, pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe. Tuomet Amerikos lietuviams visose lietuviškuose kolonijose rengė džiaugsmo paradus, reikšdami didžiausią padėką Amerikos valdžiai už tą didelę geradėjystę musų gimtajam kraštui.

Šiandien ir vėl saucia pasaulinis karas, viską naikindamas. Lietuva ir vėl yra pavergta. Šios Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo sukaktuves, žinoma, nėra linksmos, bet neturim prarasti viltį, kad Lietuva ir vėl turės būti laisva ir nepriklausoma, ir kad musų visų Amerikos lietuvių šventa pareiga pagelbėti savo gimtajam kraštui visais galimais būdais atgauti laisvę.

Todėl, mes Pittsburgho lietuvių, liepos 27 d., suvažiavę į Lietuvių Uki, netik kartu su visų kitų Amerikos lietuvių kolonijų lietuviams minėsime tas reikšmingas Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo sukaktuves, bet taipgi demonstruosime savo vienybę ir pasirizimą gelbėti Lietuvą.

Lietuvos gelbėjimo dienos programa bus surinama ir specialiai prirengta tai dienai, susidedanti iš kalbų, dainų, muzikos ir sporto žaislų.

Kalbėtojai. Kalbėtojais bus Lietuvos konsulas Petras Pulkis Jonas. Amerikon atvyko 1909 m. Gyveno "Kolze" (gal Coles), Ill. Jo įieško Vladas Pulkys. Pušeranskaitė Juzė. Gyveno Chicago, Ill. Podribonis Bronislovas. Atvyko Amerikon 1910 metais. Gyveno ant Garden Ave., Hamilton, Ohio. Jo įieško jo brolis Feliksas. Rimkevičius Juozas, taipgi žinomas kaip Juozas Kurtautas. Gyveno Illinois valst.

Slavėnai Juozas ir Jonas, kilę iš Seinų apskr., Dusnyties km. Aukščiau suminėtieji asmenys arba tie, kurie apie įieškomuosius turi žinių, prašomi tuojau atsiliepti. LIETUVOS KONSULATAS, 30 North La Salle St. Chicago Illinois.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI
Musų Advokatai
Adv. C. Voketaitis
Adv. K. P. Gugis
Musų Biznieriai
A. J. KUPSTIS
JOHN NAGHTEN & CO.